

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Sžk/23/2020
Identifikačné číslo spisu: 1016202474
Dátum vydania rozhodnutia: 24. februára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Príbelská
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1016202474.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anity Filovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a JUDr. Juraja Vališa, LL.M. v právnej veci žalobcu (sťažovateľ): K. B., dátum narodenia: XX.XX.XXXX, adresa trvalého pobytu: Q. XX, B., právne zastúpený: SVITOK a spol., s.r.o., so sídlom Tomášikova 23/C, 821 01 Bratislava, IČO: 36 863 980, adresa na doručovanie : Karadžičova 8/A, 821 08 Bratislava, proti žalovanému : Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Bratislave, so sídlom Radlinského 6, 811 07 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti opatrenia žalovaného číslo 1 zo dňa 20.10.2016, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 1S/227/2019-114 zo 6. februára 2020, takto

r o z h o d o l :

I. Kasačná sťažnosť sa z a m i e t a .

II. Účastníkom konania sa nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e

Priebeh administratívneho konania a správneho súdneho konania

1. Dňa 19. septembra 2016 vydal riaditeľ Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave pod č. CPBA-OP-2016/002638-005 služobné hodnotenie príslušníka Hasičského a záchranného zboru ppráp. K. B. (žalobca), postupujúc podľa § 40 ods. 5 písm. a/ zákona č. 315/2001 Z.z. o Hasičskom a záchrannom zbere v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon č. 315/2001 Z.z.“), so záverom, že hodnotený žalobca nie je spôsobilý vykonávať akúkoľvek funkciu v Hasičskom a záchrannom zbere. V poučení k tomuto rozhodnutiu sa uvádza, že proti nemu možno podať odvolanie písomne do 15 dní odo dňa jeho oznámenia u riaditeľa Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave s tým, že podanie odvolania má odkladný účinok. Služobné hodnotenie prevzal žalobca dňa 23.09.2016, čo potvrdil svojím podpisom na výtlačku č. 2 tohto rozhodnutia.

2. Dňa 6. októbra 2016 podal žalobca osobne do podateľne Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Hasičského a záchranného zboru odvolanie proti služobnému hodnoteniu, pričom ho adresoval „do rúk Krajského riaditeľa, Krajské riaditeľstvo HaZZ Bratislava, Radlinského 6, Bratislava“. Listom zo dňa 11.10.2016 predseda poradnej odvolacej komisie Prezídia Hasičského a záchranného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky podľa § 144 zákona č. 315/2001 Z.z. postúpil odvolanie žalobcu riaditeľovi Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave. Ten následne listom zo dňa 12.10.2016 postúpil predmetné odvolanie Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Prezidiu Hasičského a záchranného zboru v zmysle § 154a ods. 2 zákona č. 315/2001 Z.z. s tým, že odvolaniu žalobcu nevyhovel.

3. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Hasičského a záchranného zboru oznámením zo dňa 19.10.2016 adresovaným žalovanému a zaslaným na vedomie žalobcovi vybavilo jeho odvolanie proti služobnému hodnoteniu ako oneskorene podané, pričom konštatovalo, že z poučenia uvedeného v napadnutom rozhodnutí aj z označenia prijímateľa podaného odvolania je zrejmé, že žalobca vedel o tom, kam je odvolanie potrebné podať, aby nastali jeho právne účinky podľa zákona č. 315/2001 Z.z., no z vlastnej vôle tak neurobil. Nakoľko lehota na podanie odvolania na príslušnom orgáne, ktorým bolo Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Bratislave uplynula dňa 10.10.2016, považuje sa odvolanie postúpené žalovanému Prezidiom Hasičského a záchranného zboru dňa 11.10.2016 za podané oneskorene. Odvolací orgán konštatoval, že žalobca sa vedome a dobrovoľne vystavil riziku oneskorene podaného odvolania, keď ho podal osobne na nepríslušnom orgáne, hoci v samotnom texte odvolania uvádza, že ho podáva včas a v zákonnej lehote. Prezident Hasičského a záchranného zboru ako odvolací orgán tiež v oznámení uviedol, že podľa § 154 ods. 3 zákona č. 315/2001 Z.z. preskúmal napadnuté rozhodnutie i proces, ktorý mu predchádzal a nenašiel zákonný dôvod na obnovu konania, ani na zmenu alebo zrušenie predmetného rozhodnutia mimo odvolacieho konania (§ 156, § 157 zákona č. 315/2001 Z.z.).

4. Dňa 20.10.2016 bolo vystavené potvrdenie žalovaného podľa § 63 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 zákona č. 315/2001 Z.z. o tom, že služobný pomer žalobcu v štátnej službe príslušníka Hasičského a záchranného zboru končí dňom 10.10.2016 a to na základe nadobudnutia právoplatnosti služobného hodnotenia so záverom, že príslušník nie je spôsobilý vykonávať akúkoľvek funkciu v zbore. Potvrdenie bolo žalobcovi doručené osobne dňa 22.10.2016.

5. Proti potvrdeniu riaditeľa Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave zo dňa 20.10.2016 o skončení služobného pomeru žalobcu v štátnej službe dňom 10.10.2016 (ďalej aj ako len „napadnuté opatrenie“) podal žalobca dňa 10.11.2016 všeobecnú správnu žalobcu proti opatreniu orgánu verejnej správy a navrhol napadnuté opatrenie zrušiť a priznať mu náhradu trov konania. V správnej žalobe namietal, že rozhodnutie riaditeľa Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru o vydaní služobného hodnotenia zo dňa 19.09.2016 nie je vydané jeho služobným úradom v zmysle § 41 ods. 1 a § 13 ods. 3 zákona č. 315/2001 Z.z. a preto je služobné hodnotenie nulitným správnym aktom z dôvodu nedostatku právomoci žalovaného na vydanie takéhoto rozhodnutia.

6. Žalobca ďalej v správnej žalobe tvrdil, že odvolanie proti služobnému hodnoteniu doručil do podateľne Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na Drieňovej 22 v Bratislave dňa 06.10.2016 v rámci 15-dňovej lehoty na podanie odvolania, čím naplnil podmienky riadneho a včasného odvolania v zmysle § 184 ods. 4 a § 13 ods. 3 písm. a/ zákona č. 315/2001 Z.z. Zastal preto názor, že jeho služobný pomer nemohol skončiť nadobudnutím právoplatnosti služobného hodnotenia v dôsledku márneho uplynutia lehoty na odvolanie, ako to konštatoval žalovaný. Tvrdil ďalej, že odvolanie podal v podateľni služobného úradu aj v súlade s obvyklou praxou žalovaného, keďže v minulosti žalovaný vo viacerých konaniach akceptoval dodržanie lehoty na podanie odvolania alebo námietok, aj keď tieto boli podané na služobný orgán, ktorý nie je vecne alebo miestne príslušný vo veci rozhodnúť. Citoval z rozhodnutia prezidenta Hasičského a záchranného zboru č. PHZ-KA4-2015/0011267 zo dňa 10.06.2015 (strana 2) a z rozhodnutia riaditeľa Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave č. CPBA-OP-2016/002638-005 zo dňa 19.09.2016 (strana 22). Poukázal tiež na písomné vyjadrenie žalovaného zo dňa 12.10.2016 v prejednávacom prípade, v ktorom krajské riaditeľstvo

akceptovalo jeho odvolanie ako riadne podané v 15-dňovej lehote a preskúmalo jeho obsah s výsledkom, že „riaditeľ Krajského riaditeľstva HaZZ v Bratislave odvolaniu nevyhovel ...“ a predložil vec odvolaciemu orgánu. Odvolací orgán však prehlásil odvolanie za oneskorené, čím sa vyhol povinnosti vecne prerokovať odvolanie v poradnej odvolacej komisii, pričom v oznámení zo dňa 19.10.2016 uviedol, že ho „v súlade s § 154 ods. 9 preskúmal a nenašiel zákonný dôvod na obnovu konania, ani na zmenu alebo zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa § 157 zákona“.

7. Krajský súd svojim predchádzajúcim uznesením zo dňa 18.01.2018 správnu žalobu s odkazom na ustanovenie § 98 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „SSP“ alebo „Správny súdny poriadok“) odmietol ako neprípustnú a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uznesenia konštatoval, že potvrdenie o skončení služobného pomeru podľa § 63 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z.z. predstavuje deklaratórny právny akt, ktorý nezakladá, nemení ani nezrušuje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a nemá ani povahu opatrenia, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej alebo právnickej osoby dotknuté. Uviedol, že v danom prípade potvrdenie o skončení služobného pomeru deklaruje skutočnosť, že služobný pomer skončil zo zákona podľa § 59 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 63 ods. 1 písm. h/ zákona č. 315/2001 Z.z. Mal za to, že skutočnosťou, na základe ktorej došlo k zániku služobného pomeru žalobcu nemohlo byť vydanie napadnutého potvrdenia, ale zákonom predpokladaná skutočnosť, ktorou je nadobudnutie právoplatnosti služobného hodnotenia so záverom, že príslušník nie je spôsobilý vykonávať akúkoľvek funkciu v zbere dodajúc, že povahu rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktoré zakladá, mení alebo zrušuje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby malo v danom prípade služobné hodnotenie a rozhodnutie odvolacieho orgánu o odvolaní proti služobnému hodnoteniu, hoci nemalo všetky formálne náležitosti rozhodnutia, keďže to § 154a zákona č. 315/2001 Z.z. nevyžaduje. Preto uzavrel, že žalobca bol oprávnený podať v zákonnej lehote správnu žalobu proti konštitutívnym rozhodnutiam vydaným v administratívnom konaní o jeho služobnom pomere, avšak žalobca tak v zákonnej lehote neurobil.

8. Proti predchádzajúcemu uzneseniu krajského súdu zo dňa 18.01.2018 podal žalobca kasačnú sťažnosť. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp.zn. 1Sžk/23/2018 z 13. septembra 2019 toto predchádzajúce uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie bol záver kasačného súdu o tom, že krajský súd po právnej strane nesprávne vyhodnotil otázku neprípustnosti správnej žaloby proti potvrdeniu o skončení služobného pomeru a preto ju nezákonne odmietol. Kasačný súd mal za to, že sťažovateľ (žalobca) mohol správnu žalobou napadnúť aj oznámenie zo dňa 19.10.2016 o tom, že odvolanie sťažovateľa je oneskorené a týmto spôsobom podrobiť súdnemu prieskumu záver Prezídia Hasičského a záchranného zboru o nedodržaní odvolacej lehoty. Súčasne však kasačný súd nevidel legitímny dôvod, prečo by s rovnakou argumentáciou sťažovateľ nemohol podať správnu žalobu i proti potvrdeniu o skončení služobného pomeru, hoci ide o opatrenie orgánu verejnej správy deklarujúce skutočnosť, ktorá nastala zo zákona. Poukázal na to, že takú istú povahu deklaratórneho aktu, ktorý nezakladá žiadne práva a povinnosti má totiž aj oznámenie o oneskorene podanom odvolaní, ktoré však podľa mienky krajského súdu bolo tým aktom, ktorý mohol a mal sťažovateľ napadnúť správnu žalobou. V tejto súvislosti kasačný súd považoval za potrebné podotknúť, že spomenuté oznámenie nemá formálne náležitosti rozhodnutia a rovnako ako potvrdenie o skončení služobného pomeru neobsahuje poučenie o možnosti podrobiť ho súdnemu preskúmaniu na základe správnej žaloby s tým, že krajský súd nevysvetlil, na základe čoho bolo možné od sťažovateľa rozumne očakávať podanie správnej žaloby proti oznámeniu, nie však proti potvrdeniu. Kasačný súd mal za to, že ak zákon pripúšťa viacero spôsobov ochrany individuálnych práv prostredníctvom správnej žaloby a účastník sa rozhodne pre niektorý z nich, nemožno jeho správnu žalobu odmietnuť len preto, že podľa názoru súdu mohol zvoliť iný zo spôsobov ochrany svojich práv. V zmysle právneho názoru kasačného súdu bolo úlohou krajského súdu v ďalšom konaní vysporiadať sa so žalobnými bodmi, teda s otázkou, či služobné hodnotenie vydal na to oprávnený služobný orgán a či je treba považovať odvolanie sťažovateľa proti služobnému hodnoteniu za podané včas, alebo ide o podanie oneskorené a z akých dôvodov.

9. Krajský súd v Bratislave (ďalej len ako „krajský súd“ alebo „správny súd“) napadnutým rozsudkom žalobu podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol. Žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznal a to s odkazom na ustanovenie § 168 SSP.

10. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na to, že v konaní nebolo sporné, že žalobca dňa 06.10.2016 doručil odvolanie voči služobnému hodnoteniu do podateľne Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcia verejnej správy, Drieňová 22, Bratislava a že listom zo dňa 11.10.2016 predseda poradnej odvolacej komisie Prezídia Hasičského a záchranného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 144 zákona č. 315/2001 Z.z. postúpil odvolanie žalobcu riaditeľovi Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave, ktorý následne, keďže odvolaniu nevyhovel, postupom podľa § 154a ods. 2 zákona č. 315/2001 Z.z. odvolanie predložil listom zo dňa 12.10.2016 na rozhodnutie odvolaciemu orgánu - Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Prezidiu Hasičského a záchranného zboru, ktorý oznámením zo dňa 19.10.2016 vybavil odvolanie žalobcu proti služobnému hodnoteniu ako oneskorene podané. Súčasne nezistil dôvod pre obnovu konania alebo zmenu, prípadne zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Preto odvolanie vybavil neformálnym spôsobom - listom označeným ako „Preskúmanie oneskorene podaného odvolania - oznámenie č. PHZ-KA4-2016/001809-005“, pričom konštatoval, že z poučenia uvedeného v napadnutom rozhodnutí, aj z označenia prijímateľa podaného odvolania je zrejmé, že žalobca vedel o tom, kam je odvolanie potrebné podať, aby nastali jeho právne účinky podľa zákona č. 315/2001 Z.z. Krajský súd v tejto súvislosti poukázal aj na ustálenú súdnu prax, v zmysle ktorej na zachovanie lehoty na podanie odvolania stačí, ak sa odvolanie odovzdalo na poštovú prepravu v posledný deň lehoty, avšak len vtedy, ak sa adresovalo orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal (R 13/2000). Preto považoval postup nepríslušného orgánu, ktorý postúpil odvolanie žalobcu žalovanému, za zákonný.

11. Po preskúmaní veci dospel krajský súd k záveru, že žalobca odvolanie voči služobnému hodnoteniu nepodal na príslušnom orgáne, a to u riaditeľa Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave v zmysle poučenia o opravnom prostriedku podľa § 154 ods. 4 zákona č. 315/2001 Z.z., ale ho podal na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky, sekcii verejnej správy, ktoré ho doručilo príslušnému orgánu až dňa 11.10.2016, t.j. po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty na jeho podanie, ktorá začala plynúť od nasledujúceho dňa po doručení služobného hodnotenia žalobcovi, t.j. od 24.09.2016 a uplynula dňa 10.10.2016. Krajský súd mal rovnako preukázané, že žalobca nepožiadaval žalovaného o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania.

12. Krajský súd ďalej poukázal na to, že keďže žalobca nepodal odvolanie voči služobnému hodnoteniu v zákonom stanovenej lehote a to najneskôr do 10.10.2016, nadobudlo služobné hodnotenie právoplatnosť a v dôsledku tejto právnej skutočnosti bolo žalobcovi vystavené Potvrdenie o skončení služobného pomeru, ktoré mu bolo doručené dňa 22.10.2016. Práve s poukazom na skutočnosť, že služobné hodnotenie nadobudlo právoplatnosť, považoval vydané Potvrdenie číslo 1 zo dňa 20.10.2016 o skončení služobného pomeru žalobcu ako príslušníka Hasičského a záchranného zboru dňom 10.10.2016 za zákonné.

13. K námietke žalobcu, že služobné hodnotenie nebolo vydané služobným úradom žalobcu, ale bolo vydané orgánom, ktorý na vydanie takého rozhodnutia nemal právomoc správny súd uviedol, že podľa čl. 7 nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012 z 20. decembra 2012 o rozsahu pôsobnosti nadriadených vo veciach služobného pomeru príslušníkov Hasičského a záchranného zboru (personálna pôsobnosť) [ďalej len ako „nariadenie ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012“], vo vzťahu k príslušníkom služobne zaradeným na krajskom riaditeľstve zboru a k príslušníkom služobne zaradeným na okresných riaditeľstvách zboru vo svojej územnej pôsobnosti, je vedúcim služobného úradu, príslušný riaditeľ krajského riaditeľstva zboru, pričom v zmysle predmetného nariadenia sa okresným riaditeľstvom zboru rozumie aj Hasičský a záchranný útvar Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, kde bol na výkon služobného pomeru zaradený aj žalobca. Ďalej krajský súd s odkazom na ustanovenie § 13 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z.z. uzavrel, že právomoc konať a rozhodovať vo veciach služobného pomeru žalobcu mal riaditeľ žalovaného dodajúc, že

žalobca bol o uvedenom nariadení preukázateľne oboznámený dňa 21.08.2015, ktorá skutočnosť vyplýva z administratívneho spisu.

14. Záverom krajský súd poukázal na to, že v danej veci sa jednalo o administratívne konanie vo veciach služobného pomeru príslušníka Hasičského a záchranného zboru, na ktorý sa vzťahuje osobitný právny režim upravený v ustanovení § 137 a nasl. zákona č. 315/2001 Z.z. s tým, že základným podkladom pre rozhodovanie vo veciach služobného pomeru príslušníkov je služobné hodnotenie vydávané vo forme rozhodnutia, pričom mal v konaní preukázané, že služobné hodnotenie žalobcu bolo vydané riaditeľom žalovaného ako vedúcim služobného úradu žalobcu tak, ako túto právomoc upravuje ustanovenie § 138 zákona č. 315/2001 Z.z. a nariadenie ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012.

I. Kasačná sťažnosť žalobcu, vyjadrenie žalovaného

15. Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote žalobca kasačnú sťažnosť z dôvodu, že krajský súd porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP].

16. Sťažovateľ nesúhlasil s argumentáciou krajského súdu vo vzťahu k nariadeniu ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012. S odkazom na čl. 2 ods. 2 a čl. 123 Ústavy SR poukázal na to, že zákon č. 315/2001 Z.z. ku dňu 20.12.2012 neobsahoval splnomocňujúce ustanovenie, na základe ktorého by bolo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky oprávnené vydať všeobecne záväzný právny predpis vo veciach služobného pomeru. S poukazom na uvedené mal za to, že minister vnútra nemal zákonné oprávnenie vydať citované nariadenie, na ktoré sa krajský súd v napadnutom rozsudku odvoláva a preto takéto nariadenie nemôže spôsobiť akékoľvek právne účinky voči nemu a nemôže založiť príslušnosť správneho orgánu.

17. Pre prípad, ak by kasačný súd považoval nariadenie ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012 za individuálny správny akt, ktorým minister vnútra delegoval svoje právomoci v personálnej oblasti na tam uvedené osoby navrhol, aby kasačný súd nebral na toto nariadenie ohľad z dôvodu jeho nulity (ničotnosti), nakoľko žiadne ustanovenie zákona neumožňovalo ministrovi urobiť takýto úkon.

18. Ďalej pre prípad, ak by kasačný súd považoval nariadenie ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012 za normatívny správny akt, sťažovateľ požiadal kasačný súd, aby podal na Ústavný súd SR návrh na začatie konanie podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy SR o súlade právnych predpisov, pričom predmetom tohto návrhu by bolo posúdenie súladu nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012 z 20. decembra 2021 so zákonom č. 315/2001 Z.z.

19. Citujúc ustanovenia § 13 ods. 3 a § 41 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z.z. v znení účinnom k 19.09.2016 uzavrel, že nakoľko nariadenie ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012 bolo vydané v rozpore so zákonom, jeho služobným úradom bolo Ministerstvo vnútra SR a nie krajské riaditeľstvo. S poukazom na uvedené mal za to, že rozhodnutie riaditeľa Krajského riaditeľstva HaZZ v Bratislave č. CPBA-OP-2016/002638 o vydaní služobného hodnotenia príslušníka HaZZ zo dňa 19.09.2016, nebolo vydané služobným úradom, ale bolo vydané orgánom, ktorý na vydanie takéhoto rozhodnutia nemal právomoc a preto ide o ničotný (nulitný) správny akt. Za nulitný správny akt (paakt) z rovnakých dôvodov označil aj potvrdenie riaditeľa Krajského riaditeľstva HaZZ v Bratislave zo dňa 20.10.2016 o skončení služobného pomeru v štátnej službe dňom 10.10.2016.

20. S poukazom na uvedené mal za to, že krajský súd, akceptujúc nariadenie ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012 vec nesprávne právne posúdil. Sťažovateľ preto navrhol kasačnému súdu, aby v súlade s § 462 ods. 2 SSP zmenil napadnutý rozsudok tak, že zruší žalobou napadnuté potvrdenie riaditeľa Krajského riaditeľstva HaZZ v Bratislave zo dňa 20.10.2016 o jeho skončení služobného pomeru v štátnej službe dňom 10.10.2016.

21. Žalovaný v písomnom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti poukázal na to, že z ustanovenia § 13 ods. 1 písm. b/ zákona č. 315/2001 Z.z. jednoznačne vyplýva, že minister vnútra na základe tohto ustanovenia ustanovil v nariadení ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012 rozsah pôsobnosti nadriadených vo veciach služobného pomeru príslušníkov Hasičského a záchranného zboru, konkrétne v čl. 7, v zmysle ktorého: „Vo vzťahu k príslušníkom služobne zaradeným na krajskom riaditeľstve zboru a k príslušníkom služobne zaradeným na okresných riaditeľstvách zboru vo svojej územnej pôsobnosti, je vedúcim služobného úradu príslušný riaditeľ krajského riaditeľstva zboru.“ Na základe uvedeného žalovaný skonštatoval, že kasačná sťažnosť je nedôvodná a žiadal ju zamietnuť.

III. Argumentácia Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky

22. 1. augusta 2021 začal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší správny súd“) činnosť a začal konať vo všetkých veciach, v ktorých do 31. júla 2021 konal Najvyšší súd Slovenskej republiky v správnom kolégiu (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy SR v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Predmetná kasačná sťažnosť bola predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 16. júna 2020 a zaregistrovaná v jeho správnom kolégiu pod sp.zn. 1Sžk 23/2020. Od 1. augusta 2021 je teda na konanie o nej príslušný Najvyšší správny súd. Vec bola náhodným spôsobom 17. augusta 2021 pridelená do piateho senátu Najvyššieho správneho súdu, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia pod pôvodnou spisovou značkou.

23. Najvyšší správny súd konajúci ako súd kasačný, po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná (§ 439 SSP) a má predpísané náležitosti (§ 57 SSP a § 445 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podanej kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 1 a 2 SSP) rozhodujúc bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu, pričom dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

24. V prvom rade Najvyšší správny súd upriamuje pozornosť sťažovateľa, že je viazaný sťažnostnými bodmi (§ 453 ods. 2 SSP), čo znamená, že posudzuje zákonnosť napadnutého rozsudku z dôvodov vymedzených sťažovateľom. Je pravdou, že ustanovenie § 453 ods. 2 Správneho súdneho poriadku pripúšťa výnimky z tejto viazanosti a to konkrétne v prípadoch, ak napadnuté rozhodnutie bolo vydané v konaní, v ktorom krajský súd nebol viazaný žalobnými bodmi, avšak v posudzovanom prípade by do úvahy prichádzali iba vady trestania (§ 195 SSP), ktoré však kasačný súd v danom prípade nezistil. Na doplnenie kasačný súd len dodáva, že konanie o skončení (prepustení) zo služobného pomeru je svojou povahou sankčným disciplinárnym konaním (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Asan/20/2020 z 25. januára 2021). Vychádzajúc z uvedeného preto kasačný súd posudzoval dôvodnosť uplatnenej sťažnostnej námietky, konkrétne, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď akceptoval nariadenie ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012. V súvislosti s nariadením ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012 sťažovateľ tvrdil, že služobné hodnotenie je nulitným správny aktom (paaktom), nakoľko ho nevydal na to oprávnený subjekt.

25. Sťažovateľ dôvodnosť uplatnenej sťažnostnej námietky odvodzuje od skutočnosti, že zákon č. 315/2001 Z.z. v znení platnom ku dňu 20.12.2012 neobsahoval splnomocňujúce ustanovenie, na základe ktorého by bolo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky oprávnené vydať všeobecne záväzný právny predpis vo veciach služobného pomeru. S uvedeným konštatovaním sa však kasačný súd nestotožňuje.

26. Zákomom č. 345/2012 Z.z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý bol platný od 16. novembra 2012 a účinný od 01.01.2013 bol okrem iného novelizovaný aj zákon č. 315/2001 Z.z., pričom zmena spočívala aj v novelizácii ustanovenia § 13. S účinnosťou od 1. januára 2013 ustanovenie § 13 ods. 1 písm. b/ zákona č. 315/2001 Z.z. znelo nasledovne: „V služobnom úrade v mene štátu koná a vo veciach služobného pomeru podľa tohto zákona rozhoduje vedúci služobného úradu; ak to ustanovuje osobitný predpis, na rozhodnutie vo

veciach služobného pomeru je potrebný predchádzajúci súhlas príslušného orgánu. Vedúcim služobného úradu je minister alebo v rozsahu ním ustanovenom iná osoba podľa odseku 2 vo vzťahu k príslušníkom Hasičského a záchranného zboru“. Podľa ustanovenia § 13 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z.z. účinného od 1. januára 2013, nadriadeným môže byť príslušník, ktorý je vymenovaný do stálej štátnej služby, príslušník v štátnej službe, vedúci štátny zamestnanec alebo vedúci zamestnanec.

27. Nariadenie ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012 z 20. decembra 2012, vyhlásené v čiaske 92 Vestníka Ministerstva vnútra Slovenskej republiky nadobudlo účinnosť dňa 1. januára 2013, t.j. v totožný deň, ako nadobudol účinnosť zákon č. 345/2012 Z.z., ktorým došlo okrem iného aj k zmene ustanovenia § 13 zákona č. 315/2001 Z.z. Z uvedeného tak vyplýva, že v zmysle zákonného splnomocnenia, konkrétne ustanovenia § 13 ods. 1 písm. b/ zákona č. 315/2001 Z.z. účinného od 1. januára 2013 bol minister oprávnený ustanoviť, vo vzťahu k príslušníkom Hasičského a záchranného zboru, inú osobu podľa odseku 2 za vedúceho služobného úradu. Minister vnútra SR vedúceho služobného úradu vo vzťahu k príslušníkom Hasičského a záchranného zboru ustanovil práve nariadením č. 168/2012 a to prostredníctvom Čl. 7, v zmysle ktorého „Vo vzťahu k príslušníkom služobne zaradeným na krajskom riaditeľstve zboru a k príslušníkom služobne zaradeným na okresných riaditeľstvách zboru vo svojej územnej pôsobnosti je vedúcim služobného úradu príslušný riaditeľ krajského riaditeľstva zboru.“

28. Vychádzajúc preto z ustanovenia § 13 ods. 1 písm. b/ zákona č. 315/2001 Z.z. v spojení s Čl. 7 nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012 bol riaditeľ Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave vedúcim služobného úradu sťažovateľa, čo súčasne s odkazom na ustanovenie § 41 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. znamená, že riaditeľ Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave bol, ako vedúci služobného úradu, oprávnený rozhodnúť o služobnom hodnotení príslušníka na základe písomného návrhu, ktorý vypracúva ním zriadená komisia a rovnako vydať napadnuté opatrenie.

29. Argument sťažovateľa, že ku dňu vydania nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012 (20. december 2012) nebola ešte účinná právna norma oprávňujúca ho na vydanie takéhoto nariadenia, nie je možné akceptovať. Totižto uvedená splnomocňujúca norma v tom čase už bola platnou súčasťou právneho poriadku (zákon č. 345/2012 Z.z. bol vyhlásený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky už 16. novembra 2012, teda pred 20. decembrom 2012). Splnomocňujúca norma bola v čase nadobudnutia účinnosti (1. január 2013) predmetného nariadenia rovnako účinná (1. január 2013). Aj keď táto splnomocňujúca norma v čase prijatia predmetného nariadenia nebola účinná, len platná, nie je o žiaden argument možné oprieť záver, že minister vnútra nemohol v očakávaní nadobudnutia účinnosti splnomocňujúcej normy prijímať (a vyhlásiť) predpisy určené na ich vykonanie, samozrejme s tým, že účinnosť by nadobudli až odo dňa nadobudnutia účinnosti splnomocňujúcej normy, tak ako k tomu došlo aj v prípade nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012. V tejto súvislosti kasačný súd dodáva, že ak by sa malo s takýmto prijatím vyčkávať až do nadobudnutia účinnosti splnomocňujúcej normy, mohlo by to ohroziť plynulý výkon úloh na príslušnom úseku verejnej správy.

30. Najvyšší správny súd dodáva, že nemôže nariadenie ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012 z 20. decembra 2012 považovať za všeobecne záväzný právny predpis vydaný v režime čl. 123 Ústavy SR, ktorý by následne podliehal prieskumu Ústavným súdom SR podľa čl. 125 ods. 1 písm. b/ Ústavy SR. Ustanovenie § 13 ods. 1 písm. b/ zákona č. 315/2001 Z.z. oprávňuje ministra vnútra na delegáciu jeho úloh ako vedúceho služobného úradu na inú osobu, a teda ho neoprávňuje na vydanie právneho predpisu. Na základe uvedeného preto postup podľa čl. 125 ods. 1 písm. b/ Ústavy SR neprichádzal do úvahy.

31. Uvedený záver kasačného súdu potom znamená, že tak Rozhodnutie riaditeľa Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave CPBA-OP-2016/002638-005 z 19. septembra 2016 (služobné hodnotenie), ako aj Potvrdenie riaditeľa Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave číslo 1 z 20. októbra 2016 vydala oprávnená osoba a teda sa v žiadnom prípade nemôže jednať o nulitné správne akty, ako tvrdí sťažovateľ.

32. Najvyšší správny súd, preto s odkazom na uvedené, zastáva názor, že pokiaľ krajský súd s poukazom na Čl. 7 nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2012 z 20. decembra 2012 v spojení s § 13 ods. 1 písm. b/ zákona č. 315/2001 Z.z. uzavrel, že riaditeľ Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave mal právomoc konať a rozhodovať ako vedúci služobného úradu, vec správne právne posúdil.

33. Záverom Najvyšší správny súd dodáva, že sťažovateľovi sa v prejednávanej veci poskytol väčší rozsah ochrany, keď sa v rámci súdneho prieskumu potvrdenia vydaného podľa § 63 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 zákona č. 315/2001 Z.z. posudzovala aj včasnosť podaného odvolania proti Rozhodnutiu riaditeľa Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave CPBA-OP-2016/002638-005 z 19. septembra 2016, ako aj skutočnosť, či toto rozhodnutie bolo vydané oprávnenou osobou. Totižto zodpovedanie týchto otázok malo byť predmetom samostatného súdneho prieskumu, v rámci ktorého by sa posudzovala zákonnosť vydaného oznámenia o preskúmaní oneskorene podaného odvolania z 19. októbra 2016, na ktorú skutočnosť poukázal aj kasačný súd v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení sp.zn. 1Sžk/23/2018 z 13. septembra 2019 bod 20. Otázka včasnosti podaného odvolania, ako aj oprávnenia riaditeľa Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave bola, v súlade s právnym názorom kasačného súdu, posudzovaná v predmetnom konaní s tým výsledkom, že Rozhodnutie riaditeľa Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Bratislave CPBA-OP-2016/002638-005 z 19. septembra 2016 je zákonné. Táto skutočnosť má potom za následok skončenie služobného pomeru zo zákona a to s poukazom na ustanovenie § 63 ods. 1 písm. h/ zákona č. 315/2001 Z.z.

34. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností dospel preto Najvyšší správny súd k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je vecne správny, čo je dôvodom na zamietnutie kasačnej sťažnosti postupom podľa § 461 SSP.

35. O trovách kasačného konania bolo rozhodnuté podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 a § 168 SSP tak, že žalobcoví nárok na náhradu trov kasačného konania nebol priznaný z dôvodu neúspechu v kasačnom konaní a žalovanému z dôvodu, že mu nárok na náhradu trov konania zo zákona nevyplýva.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.